

Програмові вимоги з історичної граматики української мови

1. Слов'янська мовна єдність.
2. Виникнення писемності у східних слов'ян.
3. Розвиток української мови.
4. Історія найменувань *українська мова, руська мова*.
5. Джерела вивчення української мови XI-XVст.
6. Становлення праслов'янської звукової системи.
7. Палatalізація приголосних звуків [g], [k], [x] (І та ІІ палаталізації).
8. Сполучення приголосних зі звуком [j].
9. Зміни в системі вокалізму.
10. Структурування і перебудова складів.
11. Фонетична система східнослов'янських мов.
12. Побудова складів у дописемний період.
13. Вокалічній консонантні фонетичні явища.
14. Чергування голосних і приголосних звуків.
15. Розвиток нових звукосполучень.
16. Характеристика голосних і приголосних фонем.
17. Зміни у вокалізмі й консонантизмі.
18. Наслідки занепаду звуків [ъ], [ъ] у межах голосних.
19. Наслідки занепаду звуків [ъ], [ъ] серед приголосних.
20. Фонологічна система після занепаду [ъ], [ъ].
21. Історія звуків [e], [i], [ы].
22. Зближення звуків [e] з [i], [o] з [y].
23. Перехід [e] в [o], [o] в [a], [e] в [a], [a] в [e] та [o], [e] в [i].
24. Фонетичні зміни на початку слова.
25. Ствердиння приголосних звуків.
26. Спільноіndoєвропейський словниковий фонд.
27. Власне праслов'янський лексикон.
28. Праслов'янські лексичні запозичення.
29. Східнослов'янські лексичні зв'язки.
30. Лексика власне давньоукраїнського періоду (власне українська лексика).
31. Розвиток синонімії, антонімії та омонімії.
32. Стилістичні особливості давньоукраїнської лексики.
33. Словотвірна підсистема давньоукраїнської мови.
34. Деривація іменників.
35. Словотвір прикметників.
36. Деривація числівників.
37. Словотвір займенників.
38. Словотворення дієслів.
39. Деривація прислівників.
40. Словотвір прийменників.
41. Деривація сполучників.
42. Словотвір часток.
43. Граматичні значення іменників.
44. Відмінювання іменників.
45. Граматичні значення прикметників.
46. Відмікові закінчення прикметників.
47. Граматичні значення займенників.
48. Типи відмінювання займенників.
49. Граматичні значення числівників.

50. Парадигма словозміни числівників.
51. Граматичні значення дієслів дійсного способу.
52. Відмінювання дієслів умовного та наказового способів.
53. Парадигма словозміни дієприкметників.
54. Граматичні ознаки незмінних дієслівних форм.
55. Прислівники як незмінні повнозначні слова.
56. Прийменники – засіб вираження об'єктивних зв'язків.
57. Сполучник як засіб передачі синтаксичних зв'язків.
58. Частка – засіб вираження симілових відношень.
59. Вигук як засіб волевиявлення.
60. Еволюція структури речення.
61. Підмет як головний член речення.
62. Присудок в голі головного члена речення.
63. Другорядні члени речення.
64. Розвиток простого речення.
65. Прості односкладні речення.
66. Прості двоскладні речення.
67. Ускладнені прості речення.
68. Формування складного речення.
69. Безсполучникові речення.
70. Складносурядні речення.
71. Складнопідрядні речення.
72. Значення відмінків.
73. Називний і родовий відмінки.
74. Давальний і знахідний відмінки.
75. Орудний, місцевий і клічний відмінки.

Екзаменатор

доц. Ковальчук М.П.